

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 22. marca 1930.

Štev. 12.

Od vseh strani nam dežujejo dopisi naših naročnikov, ki so naročnino že poravnali, s katerimi nas vprašujejo, zakaj smo letošnji deseti številki priložili položnice, ko je vendar naročnina že plačana.

Položnice smo priložili prav vsem naročnikom; zato so bile priložene tudi onim, ki imajo naročnino poravnano. Predplačevalce prosimo, naj se radi tega ne vznemirijo, ter se jim za točno plačevanje lepo zahvaljujemo. Položnice pa naj spravijo za bodoča plačila.

Zaostankarje pa ponovno prosimo, naj ne odlašajo s plačilom, ker s tem samo škodijo listu in nas silijo, da moramo tratiti dragoceni prostor za večne pozive. Obenem pa jih opozarjamo, da samo še tekoči teden velja zanje ista cena kot za predplačevalce. Po preteku tedna stane list za nazaj plačujoče po Din 70.— letno, Din 35.— polletno ali Din 6.— mesečno.

Obenem se priporočamo vsem za pridobivanje novih naročnikov med našimi gospodarskimi krogi in trgovskim naraščanjem.

Ker hočemo svojim čitateljem nuditi obilico informativnega in tehničnega gradiva, ne pa deset strani oglasov, je od točnega plačevanja odvisen razvoj in kvaliteta lista.

Naš program stremi navzgor k vsestranski izpopolnitvi. Mogoče, da razširimo list že v drugi polovici tekočega leta, ga opremimo s platnicami ter mu damo boljši papir in več sistemsko-tehničnega teksta. Odvisno pa je to predvsem od zavednosti in dobre volje zaostankarjev!

»Novotarije«.

Zakaj ne gre trgovina več tako, kot je šla pred leti? Zakaj je zaslužek manjši? Zakaj imam manj odjemalcev, dasi ravno se je število konkurentov pomnožilo v pravilnem razmerju s številom konsumentov?

Zakaj ne napredujem? Saj vendar delam kakor »črna živina« po svojem starem, preizkušenem sistemu, ki mi je doslej vedno dobro služil!

Evo, tu, prav tu je glavni vzrok nazadovanja ali vsaj zastanka v napredovanju. Največ težav nastane v našem obra-

tu ravno radi tega, ker se vedno tako težko odločimo, zavreči zastarele, nemojerne metode in ideje. Te težave so nas doletele kot kazen za našo počasnost, konservativnost in pomanjkanje energije.

Nismo se še naučili pravilno ceniti vrednosti in pomena novih prodajnih metod, iznajdb na polju kemije, tehnike in drugih takih »novotarij«, zlasti pa ne vrednosti trgovsko-strokovne in informativne literature, ki bi nas poučila o novi upravni organizaciji in seznanja-

la hitro z vedno novo nastajajočimi razmerami na domačih in inozemskih tržiščih.

Kdo ni potreben strokovnega pouka?

Samozavest je prav lepa reč, in leži v njej že del uspeha. Kdor pa misli, da je njegovo znanje popolno, da se od drugih ne more ničesar naučiti, je zapisan pogubi v današnji dobi velikega tekmovanja narodov, družb, družin in poedinčev za gospodarsko blagostanje.

»Čemu?« je največkrat vprašanje vsakogar, ki se noče vživeti v nove razmere, in je to obenem siguren predznak neuspeha.

Čemu reklama? Moji odjemalci tako vedo, kje sem. Čemu bi se ukvarjal s čitanjem strokovnih listov; saj imam dovolj lastnih izkušenj?! Čemu bi si napravil izložbo, ko vendar vedo že iz napisa, kaj imam na zalogi?! Čemu bi se mučil z racijonelnim knjigovodstvom, ko sem doslej izhajal brez tega?! Čemu bi uvajal nove predmete in nove prodajne metode? Saj so bile stare tudi dobre.

Ne gre! Ni sreče! Vse je odvisno od sreče.

In tudi — kako? Davki, politika, posledice vojne, slaba konjunktura, brezposelnost in še tisoč drugih vzrokov.

Vse to so postranski vzroki, ki izhajajo eden iz drugega in gotovo vplivajo neugodno na trgovino; vendar pa ne v razmerju z našimi neuspehi.

Trgovec je dolžan: učiti se vedno iznova, prilagoditi se novonastalim razmeram in šele po tem študiju in po prilagoditvi poiskati pot k izboljšanju.

Pred tridesetimi leti je prišel v večji provincijalni kraj trgovec, revež, ki je svoje premoženje nosil seboj v culici. Prišel je, in je šlo. Po par letih je dobil prvega konkurenta. Oba sta obogatela ter postala v desetih letih najimovitejša moža v okraju. — Potem je nehalo.

»Vedno več konkurence,« sta tožila in videla v tem edini vzrok stagnacije, in »sreče ni!«

Glej, konkurenti delajo dobro, bogatijo . . .

Še nekaj let, in oba veljaka sta postala majhna, vedno manjša. Konečno ju je vzelo.

Zakaj?

»Stare, preizkušene metode«, ki jih v svoji konservativnosti nista hotela zavreči, niti se nista marala ukvarjati z »novotarijami«, ki so itak brez haska.

Starost ni vedno dokaz modrosti; tudi modrost mora z duhom časa naprej, tudi stari, izkušeni trgovci morajo nepresianno proučevati nove razmere in se jim prilagoditi ter zavreči, kar je zastarelo in uvesti novo.

Pot k uspehu je često odvisna samo od malenkosti.

Morda kaže preurediti izložbo večkrat?

Mogoče je notranjost trgovine postala odbijajoča? Nikjer tako, kot ravno v prodajnih lokalih naj vlada čistost, prefirana čistost in ljubkost.

Ali imate v zalogi vse predmete, ki jih potrebuje vaša okolica in popotniki, letoviščarji itd.? Vaša dolžnost je, izpolniti zalogo tako, da bo odgovarjala vsem željam odjemalcev. Majhen in še nevsakdanji predmet, ki ga prodaste morda brez vsakega zaslужka, vam često pridobi novega odjemalca in ohrani starega.

Kako občujete s strankami?

»Eden več — ali manj! Kdo bi se vedno uklanjal!«

Kakšen je vaš personal? Kako občujejo vaši nastavljenici z raznimi »sitneži«?

»Ljubi svojega odjemalca kakor samega sebe!«

Vljudnost in ustrežljivost vladaj v vsaki trgovini. Najmanjšo neobzirnost, da, najmanjšo nepozornost svojega nastavljenca nasproti odjemalcu, ki je — če tudi prvič — prestopil prag vaše trgovine, morate na mestu, že vpricho njega najstrožje kaznovati.

Ako ste vi sami nervozni in vznemirljive narave, je najboljšo zdravilo mrzla voda, ker sicer postane vaša bolezen vzrok smrti vašega podjetja.

Proučujte razmere svojih odjemalcev, učite se novih trgovskih metod in bodite stalno informirani o vseh gospodarskih pojavih doma in v tujini!

Iz teh študij se poučite, kaj morate ukreniti, da se prilagodite novim razmeram. Ne podcenjujte vrednosti »novotarij«, kajti edino v prilagoditvi najdete vir uspeha.

Izpopolnjujte se na podlagi pridobljenih lastnih izkušenj v smislu nasvetov širokovnega tiska in izpopolnjujte tudi znanje nastavljenecv ter uvajajte v trgovino vedno več predmetov.

V vednem proučevanju trgovskih razmer najdete sklepe, ki naj izboljšajo vas promet in zaslužek ter obenem zadovoljijo vaše odjemalce.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Našim upnikom (dobaviteljem) tudi navadno poravnamo naše račune potom denarnih zavodov. V tem slučaju vpišemo v prima-noto tedaj ko smo prejeli zavodovo obvestilo o izvršenem izplačilu (ne takrat, ko smo mi banki nakazilo naročili!), z datumom in tekočo številko v stolpec »Predmet« priimek in ime upnika, kateremu smo denar nakazali z dostavkom »potem (1/2) banke« pod značko »U« v zadnji denarni stolpec (kredit blagajne) nakazano vsoto ter na ta način upnika za izplačilo obremenimo. V sledečo vrsto pa vpišemo naslov banke ter pod značko »Z« knjižimo med prejemke (debet blagajne) isto vsoto. Ako smo dali obenem banki nalog, naj izplača več računov ter dobili od nje skupno obvestilo, knjižimo v zaporednih vrstah najprej vse naslove in nakazane zneske ter banko končno za skupno vsoto priznamo med prejemki. Izvenblagajniška nakazila potom denarnih zavodov se lahko vršijo tudi za razne druge račune. Knjižbe se izvršujejo po istem principu z razliko značke za obremenitev računa, za katerega se je izplačilo izvršilo, ali za odobritev računa, ki nam je denar potom banke nakazal.

Tako n. pr. prejmemo ob polletnem zaključku obračun banke, v katerem nas obremeni za stroške in obresti, ki jih odpiše od naše imovine. Knjiženje izvršimo na ta način, da vpišemo kot predmet »stroški banke«, »bančna provizija«, »obresti« itd. pod značko »R« (režija, ako za obresti nimamo otvorjenega posebnega računa in značke) posamezne zneske med izdatke (debet) in v sledeči vrsti priznamo denarni zavod pod značko »Z« med prejemki.

Nasprotno pa vknjižimo obresti, ki nam jih je banka od našega dobroimetja pripisala. (v dobro vpisala) med pre-

jemke pod značko »R« in banko v stolpcu izdatkov (kredit blagajne) obremenimo za isti znesek.

Pri vknjižbah za račun bank je dobro vselej navesti tudi datum valutiranja (Va), to je datuma, od katerega prične banka zaračunati obresti od dotičnega zneska, kar nam dobro služi pri kontroli izvlečka. O kontroli bančnih izvlečkov in načinu zaračunavanja obresti razpravljamo kasneje.

Račun blagovnih stroškov (znak »S«). Stroške za blago, kakor: voznino, tovarnino, carino, embalažo, posredovalnino itd. izplačujemo navadno v gotovini potom blagajne. V tem slučaju vpišemo za odgovarjajočim datumom in tekočo številko v stolpec »Predmet« pojasnilo, na kateri slučaj se izplačilo nanaša, n. pr.: »voznina za ... kg koruze od I. I.«, ali »carina za ... komadov (kg) jeklenega orodja od I. I.« itd. Stolpec »Znak« opremimo z značko »S« in knjižimo odgovarjajočo skupno vsoto v stolpec izdatkov (kredit blagajne).

Često pa se — zlasti pri dobavah ali prodajah v inozemstvo — poslužujemo odpremnika, ki nam za razne svoje stroške izstavi račun, ako ni svojih spedijskih stroškov že prejel potom povzetja. Ob prejemu odpremnikovega računa moramo njega odobriti za zaračunane nam stroške, ker je postal s tem naš upnik, kar storimo na ta način, da vpišemo najprej strošek za blago, kot bi ga izplačali v gotovini v stolpec izdatkov po ravnokar opisanem načinu. V sledečo vrsto pa pod istim datumom z naslednjo tekočo številko vpišemo v stolpec »Predmet« naslov posrednikov z dostavkom za račun z dne ... št. ... in event. v oklepaju navedemo tudi blago, na katero se zaračunani stroški nanašajo. Stolpec »Znak« opremimo z značko »U«, dasiravno on ni naš »doba-

vitelj, pač pa je postal z izstavljenim računom naš upnik, vsled česar ga za celo vsoto njegovega računa priznamo v stolpcu »Debet« (blagajne), t. j. med prejemki, ker nam je on ta znesek tako-rekoč posodil.

Enostavneje je take račune takoj ob prejemu poravnati, vsled česar zamoremo knjižiti izdatek samo v stolpec kredit kot izplačilo v gotovini, in nam služi odrezek položnice ali poštno potrdilo kot priloga k blagajni.

Po istem načinu knjižimo tudi vse druge blagovne stroške, n. pr. skladiščne, zavarovalne in druge pristojbine javnih skladišč, neplačane dovozne, nakladalne in razkladalne stroške (fakinažo), ako je nismo izplačali v gotovini.

V mnogih slučajih pa smo se dogovorili z dobaviteljem, da nam naročeno blago dobavi »franko« naša postaja ali pošta, t. j. ob njegovih prevoznih stroških, a smo morali ob prevzemu blaga na železnici ali na pošti vzlic temu plačati gotovo vsoto na račun prevoznih stroškov, bodisi, da jih je dobavitelj pozabil plačati, ali pa so nastali kasneje. (Izključeni so tu stroški za ležarino, ako smo jo povzročili vsled nepravočasnega dviga blaga mi sami, ker jih ni zakrivil dobavitelj.)

Za naše izplačane stroške na račun voznine in drugih prevoznih stroškov moramo dobavitelja obremeniti na ta način, da ga po označbi datuma in tekoče številke z imenom navedemo v stolpcu »Predmet« z dostavkom: »za plačano (doplačano) voznino (špedicijske stroške)« ali slično ter ga pod značko »U« (upnik) obremenimo za cel izplačani znesek v stolpcu izdatkov (Debet). Istočasno pa moramo dobavitelja o tej obremenitvi pisмено obvestiti. Kot potrdilo nam služi prevoznik dokument, na katerem so plačani zneski potrjeni.

Račun premičnega inventarja (znak »I«). Nakup raznih predmetov oprave, ako smo jih plačali v gotovini, knjižimo po že znanem nam načinu pod značko »I« med izdatke (Kredit) ter v stolpcu »Predmet« navedemo posamezne komade ali več enakih komadov skupaj z odgovarjajočim zneskom v posamezne vr-

ste, tako, da je iz vpisa razvidno, koliko nas stane posamezen nabavljeni predmet.

Opravo pa, ki smo jo kupili na kredit, vpišemo v P. N. ravno tako, kot bi jo plačali v gotovini. V sledečo vrsto pa vpišemo v stolpec »Predmet« naslov dobavitelja oprave z dostavkom: »za račun od..... (za dobavljeno opravo)« ali slično in ga pod značko »U« priznamo za celo vsoto računa tudi v slučaju, da smo mu ob prevzemu nekaj dali na račun, ker ta znesek knjižimo v sledeči vrsti med izdatke (Kredit) pod značko »U« kot izplačilo v gotovini in na ta način dobavitelja za našo akontacijo obremenimo.

Ako smo od naše oprave nekaj odprodali proti gotovini, so vpisi obratni: račun »I« odobrimo med prejemki. Če pa smo odprodali nekaj predmetov na kredit, je vpis pod značko »I« med prejemki isti, poleg tega pa v sledeči vrsti z naznačbo naslova odjemalca istega pod značko »O« obremenimo med izdatki (Kredit) za celo vsoto. Ako nam je ob prevzemu dal nekaj na račun, vpišemo ta znesek med prejemke posebej.

Račun nepremičnega inventarja (posesti, znak »P«). Vpise za nakupljene ali odprodane dele naše nepremične imovine izvršujemo, kakor smo to obravnavali pri premičnem inventarju, seveda z izpremebo predmeta in značke, ki je v tem slučaju določena s »P«.

Račun režije (znak »R«). Izplačila režijskih stroškov se vršijo navadno potom blagajne, vsled česar so vpisi enostavni z značko »R« v stolpcu izdatkov.

Vendar se neredko dogaja, da tudi stroškov iz računa režije ne poravnamo takoj, zlasti je to mogoče pri nabavah za kurjavo, zaostankih na najemini etc. Ker načeloma ne izkazujemo v bilancah neplačanih stroškov, moramo vzlic neizplačanju račun režije obremeniti ter osebe ali naslove, katerim na račun režije nekaj dolgujemo, nasprotno potom P. N. priznati, kar izvršimo na ta način, da knjižimo režijski izdatek pod značko »R« v stolpec kredit, kot bi ga izplačali v gotovini. V sledeči vrsti pa z označbo naslova onega, ki mu za režijski izdatek nekaj dolgujemo, pod značko »U« (up-

nik-dobavitelj) napravimo dobropis v stolpcu prejemkov (Debet) za isto vsoto.

Često pa nam kurjavo ali slične stroške (včasih tudi blagovne — tedaj značka »S«) nudijo naši odjemalci kot kompenzacija za njihov dolg pri nas. Značka za dobropis je v tem slučaju »O« (odjemalec) in znesek je njegova akontacija na račun naše terjatve.

Račun obratne glavnice (vloženega kapitala, znak »G«). Ako trgovec izvršuje obrat pod lastnim imenom in za lasten račun, vpiše v P. N. med prejemke pod značko »G« vse vplačane lastne zneske, ki služijo trgovini in katere je vplačal v blagajno iz imovine ali dohodkov izven obrata trgovine.

Pri trgovskih družbah: družbah z omejeno zavezo in pri komanditnih družbah pa vpišemo med prejemke poleg imena družabnika in značke »G« vsakemu družabniku samo toliko vplačane gotovine, kolikor znaša njegov pogodbeni delež. Ako je kdo izmed družabnikov vplačal več kot znaša njegov delež, gre vplačilo na račun uprikov. On je to vsoto tvrdki posodil in s tem postal njen upnik, vsled česar vpisujemo take prejemke pod značko »D«.

Često pa vložiti trgovec ali družabnik v obrat namesto denarja kake druge vrednosti, n. pr. nepremičnine. V takem slučaju vpišemo med izdatke pod značko »P« (posest) dogovorjeno vrednost družbi odstopljene nepremičnine in v naslednji vrsti družabnika za protivrednost priznamo med prejemki pod značko »G«. Na isti način priznamo družabnike v P. N. za druge, namesto gotovine tvrdki odstopljene vrednosti, ki imajo lahko najrazličnejše značke. Tako se na primer družabniki d. z. o. z. zamorejo dogovoriti, da eden ali drugi izmed njih svojega deleža ne vplača niti v gotovini, niti v kaki drugi reelni vrednosti, marveč se vzamejo namesto gotovine kot vrednost družabnikove specijelne trgovske zveze ali njegove posebne zmožnosti. V takem slučaju se družabniki navadno dogovore, da bo odpadajoči znesek igral vlogo ustanovnih stroškov, katere plača tvrdka, oziroma se amortizirajo iz tvrdkinih dobičkov v določeni dobi let. Tedaj je potrebno ustanoviti

nov račun **ustanovnih stroškov**, ki ga obremenimo med izdatki, dočim za protivrednost priznamo družabnika med prejemki na račun vplačane obratne glavnice.

Poleg teh računov smo mnogokrat prisiljeni voditi tudi druge račune, za katere seveda določimo zopet posebno značko.

Danes je komisijska trgovina že tako ubičajena, da skoraj tudi tu ne moremo prezreti računa za **komisijsko blago**, ki ga opremimo z značko »Kb«.

Račun komisijskega blaga sicer lahko vodimo v evidenci izven knjigovodstva na ta način, da vodimo o komisijskem blagu poseben seznam ter vpisujemo v P. N. blago kot prejeta šele z dnevom prodaje cele ali delne množine ter ga pod značko »B« (blago) vpišemo med prejemke v vrednosti, po kateri nam je kupec blago v gotovini plačal.

Istočasno pa moramo med izdatke vpisati nabavo tega blaga pod značko »B« v vrednosti, po kateri nam je **komitent blago zaračunal** in v sledeči vrsti med prejemki pod značko »U« našega komitenta za isto vsoto priznati. Blagajna je tedaj obremenjena za prejemek na blagu v gotovini, dočim se vpis nakupa blaga izjednačuje s protivrednostjo pri računu upnikov. Razlika med našo nakupno in prodajno ceno je kosmati dobiček pri komisijskem blagu ter je razviden iz posebnega seznama komisijskega blaga, v katerega smo prodajo vpisali neodvisno od evidence v P. N., vsled česar tudi pri poznejši bilanci te postavke ne igrajo vloge, temveč nam služijo samo v statistični pregled dobička na komisijskem blagu.

Drugi, točnejši in vsled tega priporočljivejši način vpisovanja slučajev iz komisijske trgovine pa je ta, da otvorimo na eni strani že omenjeni račun komisijskega blaga (»Kb«), na drugi strani pa račun **komitentov** (dobaviteljev komisijskega blaga) z značko »K«.

(Dalje prih.)

ERJAVEC FRANC

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg št. 11 a

Vinogradniška kriza.

Na kongresu vinogradnikov v Beogradu je podal g. Stanko Ožanič v izredno zanimivem referatu tudi del statističnega poročila o našem vinogradništvu.

Po nepopolni službeni statistiki obsegajo vinogradi Jugoslavije površino 176.300 hektarov, dočim so še leta 1928 obsegali 178.355 hektarov. Te številke pa ne vsebujejo vseh vinogradov in je pravo stanje gotovo nad 190.000 hektarov.

Vrednost in investicije na tej površini predstavljajo po njegovi cenitvi znesek okoli 11 milijard dinarjev.

Pridelek ceni na leto 4 milijone hektolitrov, kar je visoko nad našo lastno, normalno porabo.

Na vsak način je nujno potrebno forsirati izvoz vina. Statistika izvoza vina iz posameznih evropskih držav pokazuje, da stojimo kot producenti vina na enem prvih, kot izvozniki pa na zadnjem mestu.

Evropske vinogradne države izvozijo letno okoli 9-7 milijona hektolitrov vina, in sicer odpade na:

Španijo	4.800.000 hl
Francijo s kolonijami	1.374.000 hl
Grško	1.220.000 hl
Italijo	922.000 hl
Portugalsko	771.000 hl
Ogrsko	300.000 hl
Jugoslavijo	59.010 hl
Ostale države	200.000 hl

Referent je mnenja, da tudi povišana izvozna premija za vino ne bo pomagala propadajočemu vinogradništvu, ki ponekod predstavlja edini gospodarski pridelek za velike skupine naroda.

Glavni vzrok nazadovanja in obupnega položaja vinogradnikov tiči v zmanjšanem lastnem konsumu, ki je posledica preobremenitve vina z vsemi mogočimi davki in trošarinami. V dokaz tej trditvi je navedel dejstvo, da bi moral danes beograjski (seveda tudi ljubljanski) gostilničar prodajati vino gostom po 8 do 10 dinarjev liter, ako bi ga tudi dobil

brezplačno v darilo, samo, da bi mogel z izkupilom pokriti davščine in trošarino brez vsakega zasluzka in brez vsakih režijskih stroškov.

Kot dokaz padanja konsumna vina zaradi preobremenitve s trošarinami navaja dejstvo, da je potrošnja vina v Novem Sadu tekom enega leta padla za nadaljnjih 12 vagonov.

*

To potrjuje tudi statistika splitskih gospodarskih organizacij, ki navaja kot primer konsum vina v Splitu vspešno s prejemki na povišani trošarini. Leta 1927 je znašal konsum Splita 16.063 hl, trošarine je prejelo 562.205 Din, leta 1928: konsum 12.893 hl, trošarine 451.281 Din, leta 1929: konsum 9.181 hl, trošarine 764.541 Din.

Na povišani trošarini je po dveh letih sicer država prejela okoli 200.000 Din več, a konsum vina se je vsled tega znižal za vrednost približno 5-7 milijonov, kar vse pade na breme vinogradnikov.

*

Kot vzgled navaja Francijo, kjer znaša državna trošarina po kvaliteti 11 do 22 par na liter in so tudi druge trošarine v istem razmerju nižje.

Za sanacijo vinogradništva je predlagal poleg znižanj davčnih in trošarinskih dajatev tudi obdavčenje piva in tistih brezalkoholnih pijač, ki se ne izdelujejo iz naravnih sadnih sokov, da bi na ta način omogočil uporabo grozdja v brezalkoholni produkciji.

Dalje naj se prepove izdelava likerjev in žganja iz industrijskega špirta ter naj se porabi za to edino le vinski špirit. Za industrijski špirit naj se najde — po vzorcu drugih držav — poraba kot gonilno sredstvo za motorje v zvezi z bencolom, kar bi dvignilo tudi produkcijo industrijskega špirta.

Posebna, vladi predložena resolucija izraža te želje, ki naj bi poživelj umirajoče vinogradništvo.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Velik napredek Sušaka.

V istem razmerju kot je nazadovala Reka pod Italijo se je dvignil v naši državi pomen in promet Sušaka.

Sušačka »Naša Sloga« priobčuje statistično poročilo o razvoju in napredku Sušaka, ki je najvažnejše пристanišče za Dravsko banovino.

Promet po težini se je od leta 1924 naprej gibal v tonah:

Leta:	Uvoz:	Izvoz:	Skupaj:
1924	94.491	82.696	177.187
1925	176.716	163.421	340.137
1926	133.216	137.537	270.753
1927	228.647	209.438	438.085
1928	249.185	293.540	542.725
1929	317.835	376.074	693.909

Te številke dokazujejo, da se promet v sušački luki konstantno dviga z izjemo leta 1925 ter je po težini dosegel lansko leto štirikratno množino prometa iz leta 1924.

Vsporedno s tem se je tudi pomnožilo število odhajajočih in prihajajočih ladij, ki je leta 1924 izkazovalo 1667 parobrodov in 519 jadrnic s skupno to-

nažo 769.302 toni, ter se je do leta 1929 konstantno zviševalo in doseglo 3363 parobrodov ter 979 jadrnic s skupno tonažo 2.347.215 ton. Pomnožilo se je tedaj tekom šestih let na dvakratno število ladij in se po tonaži celo potrojilo.

Ravno tako je napredoval tudi potniški promet, ki izkazuje sledeče število potnikov:

Leta:	Dopotovalo:	Odpotovalo:
1924	50.219	44.439
1925	106.915	102.000
1926	113.200	112.143
1927	132.408	133.570
1928	130.805	134.584
1929	132.427	138.540

Tekom šestih let se je tudi potniški promet preko Sušaka skoraj potrojil, ter je skupni povprečni promet potnikov znašal lansko leto okoli 740 oseb dnevno.

Naravnega napredka Sušaka gotovo tudi proglasitev Reke za svobodno cono ne bo zaustavila.

Gospodarske beležke.

Novo carinske prijave za izvozno blago.

Po dogovoru z Avstrijo, Češkoslovaško, Nemčijo, Švico, Italijo in Madžarsko je naša železniška uprava s 1. marcem uvedla v blagovnem in ekspresnem prometu z železnicami omenjenih držav enoten formular carinske prijave. Vsaki izvozni pošiljki mora pošiljatelj priložiti dva formularja za namembno državo in dva za vsako tranzitno državo, razen Avstrije in Češkoslovaške. Za Madžarsko kot tranzitno državo je priložiti prijavo samo pri kosovnih pošiljkah. Pošiljatelj mora popolniti prijavo samo na drugi strani v črnem okviru v vseh izvodih popolnoma enako, in sicer v našem državnem jeziku ali pa v francoskem, nemškem ali italijanskem jeziku. Dovoljen je tudi jezik namembne države.

Proračun Ljubljane.

Načrt za proračun Ljubljane predvideva 48.397.872 Din stroškov in 47 mi-

lijonov 535.572 Din dohodkov. Primanjkljaj v znesku 862.300 Din se pokrije s prihranki iz pretečenih let. Med občinskimi dokladami na državne davke bo znižana pridobnina od lanskih 110 na 40 odstotkov. Najbrž se ukine tudi taksa za nočni obisk gostiln in kavarn. Proračun še ni sprejet, niti predložen ministru financ v odobrenje.

Naraščanje zavarovanih delavcev.

Po statističnem poročilu Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu število zavarovanih delavcev stalno narašča in je bilo stanje zavarovanih delavcev naslednje:

leta 1923	354.300,
leta 1924	459.300,
leta 1925	470.500,
leta 1926	437.500,
leta 1927	509.200,
leta 1928	565.800,
leta 1929	605.100.

Stalno naraščanje zavarovanih delav-

cev je sicer deloma posledica poostrelega nadzora zakona o zavarovanju delavcev, še bolj pa je to naraščanje dokaz, da se naša obrt in industrija širi ter zaposluje vedno večje število delovnih moči.

Zopet nazadovanje indeksa cen.

Indeks cen na debelo pri ekonomskem oddelku Narodne banke, ki je ustanovljen leta 1926 v skupnem indeksu cen s 100 točkami in je še koncem pretečenega leta izkazoval skupni indeks s 93,7, nazaduje tudi letos ter izkazuje koncem februarja letos 92,1.

Dražji kot leta 1926 so samo rastlinski proizvodi, ki izkazujejo ceno 100,7, a so še letos januarja izkazovali 104,5. Drugi proizvodi pa so se zopet pocenili ter izkazujejo živalski proizvodi 97,1 in industrijski izdelki 85,9.

Izvoz našega žita preko Brajle.

Kako veliko vlogo igra Donava kot prometno sredstvo za izvoz naših gospodarskih produktov, dokazuje poročilo našega konzula o izvozu žita po Donavi preko rumunskega pristanišča Brajle, kjer se blago pretovori na prekomorske parnike in izvažajo skozi Bosporsko ožino.

Lansko leto smo izvozili preko Brajle 46.914 vagonov žita, in sicer v Holandsko 9.338 vagonov, v Belgijo 7.270, v Anglijo 5.215, na Grško 4.460, v Italijo 700, v Turčijo 692, na Dansko 500 in v Švedsko 419 vagonov in v razne druge države v manjših množinah.

Lanski izvoz žita preko Brajle je bil v zadnjih letih eden izmed najboljših.

Novi rudniki.

V Stantrgu pri Kosovski Mitrovici so odkrili veliko bogato ležišče svinčene rude, ki vsebuje nenavadno veliko srebra in cinka. Skupna množina rude se ceni na 1,7 milijona ton. Pričelo se je že z gradnjo raznih instalacij za eksploatacijo.

Žito še vedno pada.

Cene žitu gredo na vseh svetovnih tržiščih še vedno navzdol. Padec cen se občuti tudi v naši državi in je v zvezi s tem napovedala med drugimi žitnimi

tvrdkami tudi »Agrarija«, d. d. v Čakovcu, ki je zaključila lanski račun z 250 tisoč dinarjev izgube.

Zopet konkurz velike žitne tvrdke.

Neprestano padanje cen na žitnem trgu je poglavalno letos v konkurz več do- sledaj solidnih in močnih žitnih podjetij. Najnovejši slučaj je insolvenca žitnega podjetja Adolf Pajtaš v Zagrebu. Pasiva tvrdke znašajo 3.600.000 Din.

Naša trgovinska bilanca v januarju.

Nekoliko zakasnjeno objavlja generalna direkcija carin statistiko uvoza in izvoza v januarju, ki zopet izkazuje aktivnost za 55,3 milijona dinarjev. Uvoz je izkazoval vrednost 560,9 milijonov, izvoz pa 616,2 milijona dinarjev. Tako uvoz, kot izvoz sta nekoliko nazadovala, ravno tako se je tudi zmanjšala vsled zaključene izvozne sezone naša aktivnost, ki je v mesecu decembru izkazovala 179,1 milijona dinarjev; vendar je to že šesti mesec aktivne trgovinske bilance in znaša od konca julija lani pa do zaključka januarja skupna aktivnost že 1096 milijonov dinarjev.

Predelava svinjskih ščetin.

Pri nas se zakolje letno okoli poldrug milijon prašičev. Ščetin ne predelavamo doma sami, marveč jih prodamo zlasti v Anglijo po ceni 4 do 5 Din za kg. Predelane ščetine se zopet uvažajo v našo državo ter dosežajo vrednost 1000 Din za kg. Obrtna zbornica v Beogradu je z ozirom na to dejstvo predlagala ministru za trgovino, naj bi naša vlada na svoje stroške poslala nekaj obrtnikov v inozemstvo, da se nauče kemičnega predelavanja ščetin, ker bi predelava v državi znatno omejila vrednost uvoza in nudila mnogim zaslužek.

Novi koleki.

Finančno ministrstvo izda nove koleke po 10 in 20 par ter po 2, 5, 10, 20, 100 in 250 dinarjev. Stari koleki ostanejo še v veljavi, dokler se ne porabijo.

Pračun trgovske zbornice v Splitu

znaša 1.177.000 Din in je od banske uprave v Splitu že odobren. Zbornična doklada znaša 20%.

Izvoz štajerskega sadja.

Iz poročila »Štajerske sadjarske zadruge« posnemamo, da je bilo potom zadruge v pretečenem letu izvoženih v inozemstvo 106 vagonov sadja v vrednosti 2.6 milijonov dinarjev. Največji odjemalec je Avstrija, ki je uvozila 65 vagonov jabolk in 16 vagonov sliv, v Nemčijo je bilo uvoženo 16, na Češkoslovaško pa 11 vagonov.

Prodaja sadja v mejah naše države je dosegla komaj eno sedmino vrednosti izvoženega pridelka, t. j. 377.000 Din.

Padanje izvoza jaje.

Naš izvoz jaje stalno nazaduje ter je v vrednosti nazadoval od leta 1926 od 606 milijonov postopoma na 513, 468 in se lani še znižal na 454 milijonov Din. Tudi težina je v tem času padla od 31.086 na 22.256 ton.

Konkurzi.

Žganjar Ana, zapuščina trgovke v **Mirni**. Prvi zbor upnikov 24. marca ob desetih; priglasitveni rok do 24. aprila; ugotovitveni narok 24. aprila, vse pri okrajnem sodišču v Trebnjem.

Omahen Mihael, trgovec, **Višnja gora**. Prvi zbor upnikov 24. marca ob desetih; oglasitveni rok za terjatve do 12. aprila; ugotovitveni narok 26. aprila; vse pri okrajnem sodišču v Višnji gori.

Likvidacija.

»**Lehrer-Wirtschaftsverband**« za politični okraj Maribor je prešla v likvidacijo. Upniki naj prijavijo terjatve na naslov Fran Čepe, šol. upravitelj, Kamnica pri Mariboru.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Po širnem svetu.

Avstrija proti carinskemu premirju.

Na poskusnem glasovanju o carinskem premirju je zavzela Avstrija popolnoma odklonilno stališče, češ, da je odločena izvesti svoj program agrarno-zaščitnih carin, radi katerih se dogovarja s svojimi sosedi, zlasti z Jugoslavijo.

Kakor vedno, hoče tudi tu Avstrija na račun svojih sosedov, posebno nas, doseči, da bi smela izjemoma na lastne uvozne potrebe dvigniti carino; nasprotno pa toži o carini svojih sosedov na industrijske predmete, ki so njena glavna izvozna postavka ter se v tej točki strinja z določbami načrta za pričetek uvažanja carinskega premirja.

To stališče Avstrije grozi razbiti še le — doslej res prav majhne — uspehe, ker je večina sosednjih držav vezala svoj pristop s pristpom Avstrije.

Bolgarska zunanja trgovina.

Zunanja trgovina Bolgarije je l. 1929 zopet občutno nazadovala ter izkazuje 2065 milijonov levov deficita. Izvoz je znašal 6.097 milijonov, uvoz pa 8.162 milijonov levov.

V primerjavi z bilanco leta 1928, ki je izkazovala 6.379 milijonov levov iz-

voza in 7.193 milijonov levov uvoza ter izkazoval 814 milijonov levov deficita, je lanska trgovinska bilanca Bolgarije naravnost katastrofalno nazadovala, vsled česar se bo morala Bolgarija resno baviti z vprašanjem omejitvi uvoza in dviga izvoza.

Nobenih deviznih omejitev v Italiji.

Italijanska vlada je ukinila vse omejitve v deviznem prometu, kolikor jih je ostalo še po zakoniti stabilizaciji (leta 1927). Dovoljen je izvoz vsake množine denarja, delnic in drugih vrednostnih papirjev ter srebra in zlata.

Zunanja trgovina Rumunije leta 1929.

Lansko leto se je zunanja trgovina Rumunije nasproti predlanski nekoliko izboljšala ter izkazuje izvoz 28.915 milijonov lejev, uvoz pa 29.897 milijonov lejev vrednosti, vsled česar je trgovska bilanca za leto 1929 zaključena s pasivo 972 milijonov lejev.

Leta 1928 je znašala vrednost izvoza 26.919 milijonov, uvoza pa 32.145 milijonov lejev ter je bila trgovinska bilanca zaključena z veliko pasivo v znesku 5.226 milijonov lejev.

Po vrednosti sestoji rumunski izvoz

l. 1929 iz sledečih postavk v milijonih lejev: žito 19.250, rudnine 7430, živina 2350.

Privatno premoženje Italije.

Vrednost privatnega premoženja v Italiji cenijo na 500 milijard lir, in sicer znaša vrednost zemljišč 155 milijard, poslopij 80 milijard, rudnikov 5 milijard, oprave 45 milijard, stroji in instalacije 45 milijard, živina 27 milijard, vrednostni papirji 88 milijard, akcije in obligacije 52 milijard, vloge 31.5 milijard in krožeča gotovina 6 milijard. Na vsakega državljanina bi odpadlo tedaj 12.500 lir premoženja.

Letni dohodek poedinca v Češkoslovaški.

Skupni lanski narodni dohodek v Češkoslovaški se ceni na približno 85 milijard Kč in odpade na poedinca po 4400 čsl. kron (7.350 Din) letnega zaslužka.

Madžarska prepovedala transit rumunjske živine.

Iz Bukarešte poročajo, da je Madžarska vlada prepovedala prevoz rumunjske živine preko madžarskega ozemlja. Med Rumunijo in Madžarsko ne obstoji trgovinska pogodba. Če je ta vest resnična, bo znatno udarjena Rumunija, ki uvaža velike množine živine v Avstrijo. Nedvomno pa ta odredba ne more držati daljšo dobo. Kakor kaže, bi se Madžarska rada na enostaven način iznebila opasnega konkurenta.

Statistika ameriških milijonarjev.

Po statistiki ameriškega finančnega finančnega ministra je bilo v Ameriki koncem leta 1929 64.818 ljudi, katerih letni dohodki znašajo 50.000 dolarjev (2.825.000 Din). Koliko pa je bogatašev, katerih letni dohodki presegajo milijon dinarjev, statistika ne pove. To so tedaj milijonarji po letnih dohodkih. Število onih pa, ki posedujejo nad milijon dinarjev in so po naših pojmi milijonarji, je tako visoko, da ga statistično menda sploh ni mogoče ugotoviti.

Vinska kriza tudi v Italiji.

Italijanski vinogradniški kongres se tudi pritožuje nad trošarino, ki je vzrok, da se vina v mestih ponarejajo. Obenem

tožijo vinogradniki, da imajo vsled zmanjšane konsumna in izvoza še zalogo iz leta 1928 neprodano.

Deset milijonov brezposelnih v Ameriki.

Število brezposelnih v Ameriki stalno narašča in je posledica borznemu polomu sledeče gospodarske in industrijske krize. Koncem leta 1929 je znašalo število brezposelnih 6 milijonov ter je do konca januarja narastlo na 7 milijonov in se je sedaj dvignilo že na fantastično število desetih milijonov. Največja brezposelnost je ravno v najbogatejših krajih Amerike.

Uvoz lesa v Grčijo.

Grčija porabi vsako leto večje množine lesa. Glavni uvozniki so Jugoslavija, Rumunija in Italija, ki seveda prodaja v Grčijo naš les.

Zanimivi so podatki za uvoz lesa teh treh držav od leta 1920 dalje, na katere so odpadle sledeče množine uvoza v tonah:

Leta	Jugoslavija	Rumunija	Italija
1920	16.366	16.708	21.297
1921	21.396	23.708	22.412
1922	24.986	67.257	15.865
1923	28.723	92.533	8.588
1924	45.547	106.229	11.689
1925	66.783	145.985	6.081
1926	61.122	141.642	5.471
1928	159.555	84.217	3.418

Naša država je stala leta 1920 in 1921 še na zadnjem mestu kot uvoznica, dočim je bila leta 1920 na prvem mestu Italija in je l. 1921 prevzela prvenstvo Rumunija, ki je vodila skozi do l. 1926, ko je tudi njo naš les potisnil nazaj na drugo mesto ter zavzel prvo, medtem ko je Italija padla na malenkosten kvantum.

Iz istih podatkov posnamemo tudi, da potreba Grčije po lesu stalno narašča ter se je uvoz od leta 1920 naprej postopoma potrožil.

Naša razvijajoča se lesna trgovina z Grčijo pa utegne letos občutno nazadovati vsled konkurence ruskega lesnega izvoza.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276—	275.50
1 ameriški dolar	56.70	56.50
1 avstrijski šiling	8—	7.98
1 belga	7.90	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.682	1.68
1 francoski frank	2.222	2.22
1 grška drahma	—7380	—73
1 hol. goldinar	22.75	22.72
1 italijanska lira	2.972	2.96
1 kanadski dolar	56.30	56—
1 madžarski pengö	9.92	9.90
1 nemška marka	13.55	13.51
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—337	—34
1 švicarski frank	10.958	10.96
1 španska peseta	7.03	7.15
1 turška lira	26—	26—

Za maleukost sta od pretečenega tedna nazadovala avstrijski šiling in nemška marka. Španska peseta je šla znatno

navzgor od 6.95 na 7.15, vendar ne kaže, da bi bila s tem ustaljena.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 415.50—416—, za december 421 do 423, 7% Blairovo posojilo 85—86, 8% Blairovo posojilo 95, investicijsko posojilo 85— do 86—, agrarne obveznice 51— do 51.50.

Vsi državni papirji so zopet znatno napredovali.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 855—860, Kreditni zavod 165, Združene papirnice Vevče 125, Ruše 250 do 260, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8550, Trboveljska premogokopna 461 do 465, Union 208.

Tekom tedna skoraj neizpremenjeno. »Praštediona« in »Trboveljska« sta si zopet nekoliko opomogli.

Tržna poročila.

Tržne cene v Ljubljani, dne 1. marca 1930.

Govedina za kg: V mesnicah po mestu: I. vrste 22, II. 20 Din. Na trgu: govejega mesa I. 18 do 20, II. 16 do 18, III. 12 do 16, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 15 do 20, ledic 18 do 24, možganov 20 do 25, loja 5 do 12 Din.

Teletina: za 1 kg telečjega mesa I. 24 do 25, II. 20 do 22 Din.

Svinjina: za 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 22 do 24, glave 8 do 10, parkljev 6, slanine trebušne 20, slanine ribe in sala 25, slanine domačih prašičev 21 do 22, slanine mešane 22 do 23, slanine na debelo 24, masti 28, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25 do 28, prekajenih parkljev 8 do 10, prekajene glave 10 do 12, jezika 30 Din.

Drobnica: za 1 kg koštrunovega 14 do 15, jagnjetine 18 do 20 Din.

Konjsko meso: za 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6 Din.

Klobase: za 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, hrenovk 30 do 32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, svežih kranjskih 35, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanina 28 Din.

Perutnina: kokoš 25 do 45, petelin 25 do 35, nepitana gos 70 do 80, domači zajec, manjši 5 do 12, večji 16 do 20 Din komad.

Ribe: za 1 kg krapa 25 do 30, ščuke 35

do 40, klina 20, mreine 15 do 20, pečenke 10 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50 do 3, 1 kg surovega masla 36 do 40, čajnega masla 44 do 56, masla 40 do 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 8 do 10, eno jajce 0.75 do 1 Din.

Pijače: za 1 liter starega vina 18 do 22, novega vina 14 do 18, 1 čaša piva 3 do 3.50, 1 vrček piva 4.50 do 5, 1 steklenica piva 5.50 do 6 Din.

Kruh: za 1 kg belega 5, črnega 4.50, rženega 4.50 Din.

Sadje: za 1 kg luksuznih jabolk 12, jabolk I. 10, II. 8, III. 6, ena pomaranča 1 do 2.50, limona 0.75 do 1, 1 kg rožičev 8, fig 10, dateljnov 24 do 40, orehov 10, luščenih orehov 31, suhih češpelj 10, suhih hrušk 6 do 8 Din.

Specerijsko blago: za 1 kg kave Portoriko 72 do 76, Santos 46 do 48, Rio 32 do 40, pražene kave I. 90 do 100, II. 70 do 80, III. 56 do 60, kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, 1 kg soli debele 2.50, mlete 2.75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7.50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3.75, čaja 80 Din.

Mleški izdelki: moka št. 0 na debelo 410

do 425, na drobno 4-50, št. 2 na debelo 355 do 375, na drobno 4-25, št. 4 na debelo 320 do 330, na drobno 4, št. 6 na drobno 3-75, 1 kg kaše 5 do 6, ješprenja 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 1-75 do 2, koruzne moke 3-50, koruznega zdroba 4-50, pšeničnega zdroba 5 do 6, ajdove moke I. 6 do 8, II. 6, ržene moke 4 Din.

Zito: za 100 kg pšenice 250 do 255, rži 230 do 235, ječmena 220 do 235, ovska 200 do 240, koruze 170 do 180, ajde 210 do 230 fižola ribničana 380, prepelicarja 460, 1 kg graha 8 do 10, leče 10 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 450, 1 kub. meter trdih drv 175, mehkih drv 90 Din.

Krma: za 100 kg sladkega sena 125, polsladkega sena 90 do 100, kislega sena 75, slame 50 do 75 Din.

CENE ŽITA NA LJUBLJANSKI BORZI:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 252-50—255.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska

voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 247-50—250.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 242-50—245.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 195—197-50.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga Din 405—410.

Umetno sušena nova koruza: navadna voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 170—172-50.

Umetno sušena nova koruza: mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 162-50—165.

Koruza času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh Din 135—137-50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 172-50 do 175-50.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 167-50 do 170.

Oves bački: navadna voznina Din 195 do 197-50.

Lesni trg.

Povišane prevozne tarife za drva ostanejo.

Generalna direkcija državnih železnic je nedavno uknila za drva 20% sezonsko povišanje tarif po 31. marcu, dočim je za premog in gradbeni material uvedla nove vozninske razrede. V »Saobračajnem vestniku« št. 10 pa je objavljen nov razpis, po katerem se drva v vagonih izjemne tarife 2 a tarifirajo od 1. aprila t. l. dalje po ugodnostnem razredu 29 b, ki je enak sedanjemu razredu 29 a, uvedenem s 1. septembrom preteklega leta povodom 20% povišanja tarif. Za drva ostane tedaj to povišanje tudi v bodoče v veljavi. Pri izvozu bodo drva po 1. aprilu tarifirana po ugodnostnem razredu 29.

Na ljubljanski lesni borzi ni še vedno nič poživljenega prometa. Sklepi so normalni, cene stalne.

Išče se sledeče blago:

2 vagona oglja, lepega, kosovnega, I. Cena franko vagon meja Postojna.

Več vagonov lepega bukovega oglja, samo (canello). Franko meja Postojna.

5 vagonov drogov, smreka, jelka, bor, lahko neobeljeno in sveža roba, 8 do 10 cm premera na tanjšem koncu, 4 do 8 m dol-

žine. Cena franko vagon nakladalna postaja.

2400 kom. rezanih remeljnov, 8/8 cm, v dolžinah od 253 cm, ošpičeni na enem koncu, po mogočnosti hrastove ali iz surove bukovine, event. kostanja ali akacije.

100 m³ jelovine, 75 × 220 mm, dolžina od 3 do 8 m.

30 m³ desk, 24 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 3 komade.

20 m³ desk, 18 mm, širine od 18 do 29 cm, dolžine od 3 do 6 m, vezano po 4 komade, vse tombante, paralelno rezano. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Deske, smreka, jelka, I., II., III., IV., tombante, paralelno, ostrorobo, obdelano za eksport, v debelinah: 12, 18, 24, 38 mm; širine: 19, 22, 25, 28, 30 cm; dolžina: 4 m.

Isto v debelini 78 mm, širina samo ena in sicer 20 cm, dolžina 4 in 5 m.

Morali: 56/36, 66/46, 66/66, 78/78, 78/38, 96/46, 96/38 mm; dolžina 4 in 5 m.

Trami: 8/8, 8/10, 10/10; 4, 5, in 6 m dolžine.

1 vagon belega javorja, debeline 50, 60, 70, 80 in tudi bolj debele.

3 m³ surove bukovine, največ debeline od 3-50 m naprej do 5 m, z 10 % od 2 do 3-50 m.

1 ali 2 m³ hrastovih plohov, od 50 cm naprej, vagon bi se kompletiral s trami, deskami ali morali.

Večjo množino brzojavnih drogov, predvsem borovih, dobava do konca maja t. l., sveži. Vzame se tudi zdrave, suhe drogove. Smreka-jelka se lahko sedaj seka in obeli — zimska ali poletna sečnja. Pri borovih je predpisana sečnja do konca tega meseca. V glavnem se iščejo dolžine od 7—10 m. Pre-

vzem na licu mesta po 500 komadov naenkrat. Franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 10 m³ hrastovih plohov, 38 mm debelih, od 16 cm naprej, samo 4 m dolgih, ostrorobnih, paralelnih, očeljenih, monte (izključeno gnilo in razbito.) Cena franko vagon meja Postojna.

Bukovo oglje, I. kvalitete, z najmanj 80% cannello. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi krljički, 1 m dolžine, od 25 do 30 cm premera, blago zdravo, gladko. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske I. (brez grč), na eni strani lahko neobrobline, od 16 cm naprej, v debelinah od 18, 24, 48 mm, v dolžinah od 4 do 6 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi parjeni neobrobline ploski, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm deb.

Bukovi parjeni neobrobline ploski, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm debeli.

Hrastovi ploski, neobrobline, prima, 70, 80 in 90 mm, od 2-20 m dolž. naprej, od 30 cm širine naprej, s toleranco 10% od 25-29 cm širine, suha roba. Cena franco vagon meja Postojna.

*Vegati pakete
z motvozom Grouplje
= prihranek režije!*

Trami, tesani glava/glava: 40 kom. dolžine 12 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 11 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 3 m, debeline 24/29 cm; 76 komadov dolžine 8 m, debeline 13/16 cm. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ca. 30 m³ rezane hrastovine (montanti rovere): No. 150 = 250 × 130 × 130 mm; No. 150 = 250 × 130 × 90 mm; No. 300 = 280 × 145 × 80 mm; No. 150 = 225 × 100 × 100 mm; I., ostrorobo, očeljeno, brez srca in grč. Cena franko vagon meja.

Več vagonov smrekovih letvic za dobavo v aprilu, maju 1930, kakor sledi: dve tretjini ca. 28 × 68 mm, ena tretjina ca. 24 × 48 mm, dolžina 0-65 m.

Praktični nasveti.

Mlečno steklo.

Mlečno steklo (Maatglass) si napravi mo na ta način, da navadno, prozorno steklo drgnemo z ostro ščetko s sledečo tekočino: 100 gramov etra, 50 gramov lahkega bencina, 4 grame sandraka in 2 grama mastiksa. Pri tem je paziti na ogenj, ker sta eter in bencin silno vnetljiva.

Snaženje plišastih otoman.

S plišem prevlečeno pohištvo: naslanjače, divane, otomane moramo najprej na solncu posušiti ter dobro izteptati. Nato jih s ščetko okrtamo. Ako je pliš že umazan, ga zdrgnemo s surovim kislim zeljem, ki potegne umazanijo nase. Drgniti ni treba močno; zadostuje le posipanje in premetavanje zelja, ki ga ne smemo preveč ožeti. Očiščeno pohištvo zopet posušimo na solncu in ponovno skrtačimo.

Kako trdiš jeklo.

Napravi testo iz enega dela moke, dveh delov soli in štirih delov vode. — Jeklo razgrej toliko, da se ga to testo prime, na kar deni v testo zavito jeklo zopet na ogenj, dokler ne postane vse

žareče. Za kalitev se poslužuj deževnice. Jeklo zadobi po tej proceduri izredno trdoto in lepo belo barvo.

Čiščenje barvastih čevljev.

Rumene in drap čevlje oznažimo najlažje z mlekom, ki ga navlečemo na usnje s pomočjo zajčje tačice. Ličimo jih z mehke, flanenasto ali volneno krpo. Ako so čevlji močno umazani ter imajo temne maščobne madeže, jih prej zdrgnemo in operemo z lahkim bencinom s pomočjo flanelaste krpe ter jih pustimo posušiti.

Kot ličilo za lakaste čevlje nam zelo dobro služi mesto mleka čebula.

Proti moljem.

Pri spomladanskem shranjevanju zimске obleke in perila moramo isto zavarovati pred molji, ki nam utegnejo preko poletja napraviti občutno škodo. Enostavno in cenečno sredstvo je, da obložimo skrinjo, v katero vlagamo zimsko obleko, na debelo s časopisnim papirjem in tudi posamezne komade ločimo s časopisi. Moljem je namreč duh tiskarskega črnila skrajno zopern.

Gospod sveta.

Roman bodočnosti.

(Nadaljevanje.)

Naj navedemo tu samo izvleček iz Eskandejevega pročila, v katerem opisuje nadaljnji potek dogodkov:

»Mi zakličemo:

»V imenu Francije, odprite!«

Ali gremo v smrt? Nisem se mogel otresti misli, da se mi radža osveti. In že smo pričeli domnevati, da nam vhoda sploh ne dovolijo, ko se težka vrata odpro in stopi pred nas sam Ravana.

Brez vsakega pozdrava nam zastavi suho vprašanje:

»Kaj želite?«

»Govoriti moramo z vašim gospodarjem, radžo Tokra Dazi Pal-om,« odvrne kapetan.

»Vstopite!«

Mi nismo odlašali. Razjahali smo ter odšli v grad. Naš spremljevalec z belo zastavo je ostal na dvorišču pri konjih.

Tajnik nas je peljal po — meni že precej znanem potu — v knjižnico svojega gospodarja.

Tokra Dazi Pal nas je že pričakoval, sedeč na vzvišenem stolu nasproti vratom. Njegova do tal segajoča obleka je bleščala od samih izbranih draguljev, na svilenem turbanu sije kot malo sonce nenavadno velik in bleščeč dijamant. Levica je krčevito oklepala dragoceni ročaj sablje. Za njim stojita sklonjenih glav dva Indijca zelo bojevite zunanosti.

Radža nas je srepro gledal s svojim — vkljub temu mirnim — pogledom, a lica mu je pokrivala smrtna bledica.

Oficir se ustavi dva koraka pred njim, zavzame predpisano vojaško pozicijo ter strumno pozdravi. Tudi jaz sem se, kakor pod tujim sugestivnim vplivom odkril ter globoko poklonil pred svečano osebnostjo radže.

»V imenu Francoske republike,« izgovarja kapetan počasi in resno, »se poziva radža Tokra-Dazi-Pal k brezpogojni predaji.«

Tokra počasi odkima z glavo:

»In če poziv odbijem?«

»Vojska in mornarica Francije dobi v tem slučaju povelje, razrušiti grad.«

Radža se nasmehne brezizrazno.

»Gospodje, čez eno uro dobi Vaš komandant moj odgovor. Obenem dajem častno besedo, da med tem ne podvzamem ničesar nasproti njemu in njegovim četam, Odidite!«

Z lahnim, zapovedujočim migom svoje roke podpre svojo zadnjo besedo.

Kapetan ponovno pozdravi, in mi smo se vračali.

General je vznejevoljen konečno pristal na eno uro odloga. Pač ni bilo drugega izhoda in tudi vojna pozna svoje obzire. Pač pa je dal četam povelje, naj se približajo gradu na skrajno bližino, tako da niti miška ne bi mogla neopazena prodreti tesnega obroča. Osem je ura. Jaz ne puščam niti za trenutek grada izpred svojih oči ter obenem diktiram Verdo-ju.

Že čez četrt ure je na grajskem krovu nenavadno živahno. Sluge prinašajo na vrh preproge ter pogrinjajo z njimi teraso. Krov je popolnoma pokrit z njimi. Glej, zopet nove preproge. Mi ne razumemo ničesar.

Kaj počenjajo vendar ti zamaknjeni Indijci. Zdi se mi kakor pripovedke iz »Tišoč in ene noči«, ko je služila velika preproga kot letalo.

Solnce že pričinja pripekati. Sedaj prinašajo sluge dragocene kovčke, posodo, knjige in razne druge predmete. Vse to razpostavljajo po preprogah. Pripredili so tudi stol, na katerem je sedel radža v knjižnici, tisti stol, ki popolnoma sliči prestolu.

Ko preteče še četrt ure, se nam mora Tokra predati. Živ? Ne verujem.

Glej! Sedaj se je na odprtini pojavila glava s turbanom. Dijamant tekmuje z bleskom solnca. Tako je nastopil radža v svoji carski obleki. Sledi mu Ravana, istotako razkošno odet.

Dozdeva se mi, da nam Tokra pripravlja nekaj veličastnega. To napoveduje tudi njegovo dostojanstveno vedenje. Nobenega dvoma ni, da je radža velik lopov. Toda v tem trenutku stoji vzvišeno pred nami in vzbuja v nas neko čudno spoštovanje, katerega so deležna le nam neznana, nadnaravna bitja.

Naše občudovanje, da, nekak strah, najmanj pa mrzlično vznemirjenost v pričakovanju nečesa neznanega, nam očitno vzbuja njegovo odelo, ki se v žarkih solnca bliska ob vsakem najmanjšem gibu ter odbija ta blesk v svojo okolico. Zdi se, kot bi bil obkrožen s tisoči bliskov, izhajajočih iz njega samega. Tudi obraz mu blišči, in skoro nemogoče je gledati dalje časa vanj, kot ne moreš gledati v solnce.

Tako sijajno si niti v svojih, domišljije polnih, otroških letih nisem mogel predstavljati nobenega mitološkega bitja.

Tokra se je približal dostojanstvenih krakov svojemu cesarskemu prestolu. Zdaj sede na vzvišeno mesto. Okoli njega se zgrinjajo stotine vitkih Indijcev. Pokleknejo in kot v nekem zamaknjenju dvignejo roke v zrak.

Veličanstven prizor. Ne razumemo, še vedno ne razumemo ničesar. Slika pred nami napravlja na nas čaroben utis, in mi ne moremo osredotočiti svojih misli nikamor.

Že deset minut opažamo nenaraven pojav nad gradom samim. Zdi se, kot bi se atmosfera nad gradom zgoščevala, skoraj vidno zaslutimo, da se dviga nad gradom nekak zračni steber, od katerega se trgajo mali kosmiči oblačkov, ki pa takoj zopet izginjajo, čim so se odtrgali od tega nevidnega, vendar slutenegega stebra. Od časa do časa nam pri naša veter izmenično naravnost vrelo in zopet ledenomrzlo ozračje.

Zdi se mi, da konečno pričnjam razumevati.

Ta pojava postaja vse določnejša. General postaja nervozen. Neprestano gleda na uro in noče v svoji nestrpnosti čakati niti tistih par minut, ki ga še ločijo od določenega roka.

Bilo bi vkljub temu že prekasno. Pravkar se je pojavil na robu terase plamen. In v tem trenutku čujemo nenavadno svečano in otožno petje. Molitev ali himna?

(Dalje prih.)

Priporočite svojim odjemalcem vedno:

- Elida Ideal milo
- Elida Citron - Cold-cream
- Elida Crème de chaque heure
- Elida Shampoo
- Elida zobna krema
- Elida Bath soap
- Elida Shaving Stick
- Elida Puder
- Elida Parfum Ideal i Chypre

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK III.

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, «Pri škofu», Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukno in vse v to stroko spadajoče blago, natanjanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznanih najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju: Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih, kuverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

NAJCENEJE

kupite papirje, pisarniške, šolske, tehnične potrebščine, trgovske knjige in si pre-skrbujete tiskovine pri

Iv. Bonač

Ljubljana — Šelenburgova ul. 5

Knjigoveznica

Poseben gramofonski oddelek

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Motvoz Grosplje.

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

„VINOCET“ Tovarna vinskega kis^a, d. z. o. z.

LJUBLJANA

nudi najfinjši in najokusnejši namizni kis iz pristinega vina

Zahtevajte ponudbo

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon št. 2389.

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!